



ÕPPEKAVA

Valjala Lasteaed

Valjala 2026

Sisukord

1 Lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid	3
1.1 Lasteaia moto, missioon, visioon ja väärtused	3
1.2 Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid	3
2 Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted	4
2.1 Erivajaduse toetamine	4
2.2 Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted	5
3 Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted	7
4 Lapse eeldatavad üldoskused	8
5 Lapse eeldatavad arengutulemused	9
6 Lapse arengu hindamine	10
7 Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus	13
8 Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.	13
LISA 1. IAK Vorm	14
LISA 2. Üldoskused 3. eluaastaks	17
LISA 3. Üldoskused 6-7 aastased	18
LISA 4. 6-7 aastase eeldatavad arengutulemused valdkondade kaupa	19
LISA 5. Infokiri vanematele	23
LISA 6. Arenguvestluse kokkuvõte	24
LISA 7. Koolivalmiduskaart	25

1 Lasteaia eripära ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Valjala Lasteaed asub looduslähedases kohas Valjala maalinna läheduses. Lasteaed avati 3. aprillil 1978. aastal. Majas töötab kokku viis rühma, millest neli asuvad lasteaia hoones ja üks rühm asub alates 01.09.2019 Valjala Põhikooli ruumides.

Rühmad kannavad putukate nimesid ja jagunevad vanuseti järgnevalt:

Ritsikad (hoiurühm) 1,5-2 aastased; Mesilased 2-3 aastased; Sipelgad 4-5 aastased; Lepatriinud 5-6 aastased; Päevakoerad 6-7 aastased.

Oleme oma tegevustes väärtustanud loodust, aktiivseid ja tervislikke eluviise ning kohandanud õpi- ja töökeskkonda paremate õpitulemuste saavutamiseks. Läbi keskkonna kujundamise pakume lastele võimalust olla loovad ja täis avastamisrõõmu.

1.1 Lasteaia moto, missioon, visioon ja väärtused

Valjala lasteaed
“Mängime õppides, õpime mängides!”

Visioon
Valjala Lasteaed on lapsekeskne lasteaed, mis läbi mängu- ja õppimise aitab kaasa tervikliku maailmatunnetuse kujunemisele.

Väärtused
Hoolivus Turvalisus Avatus

Missioon
Valjala Lasteaed on avatud ja arenguvõimeline haridusasutus, kus inspireeritakse lapsi mõtlema, looma ning julgustatakse tegema valikuid ja seadma eesmärgi, mis läbi toetatakse koostöös koduga laste igakülgset arengut.

1.2 Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Kõikides valdkondades lähtub oodatav tulemus üldeesmärgist, mis keskendub lapse arengu ja õppimise toetamisele koostöös koduga. Oleme seadnud põhieesmärgiks aidata kaasa lapse maailmatunnetuse kujunemisele läbi järjekindla eesmärgistatud tegevuse.

Õppevaldkondades on loimitud innovaatilised õppemeetodid ja neid rakendatakse koos lastega.

Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe- ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Selle tulemusena kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, arusaam ümbritsevast keskkonnast, eetiline käitumine, algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ning teadlikkus tervise hoidmise olulisusest. Samuti arenevad lapse mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

2 Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise korraldus ja põhimõtted

Lasteaed korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ning lõppeb 31. augustil. Õppeaasta alguses kavandatakse rühma tegevuskava, mis on kooskõlas lasteaia tegevuskavaga. Rühma eesmärkide seadmiseks on üks kuu ja tegevuskavad koos eesmärkidega kantakse ELIIS süsteemi oktoobri alguseks. Lasteaia tegevuskava koostatakse ühiselt enne uut õppeaastat ja lähtuvalt lasteaia arengukavast.

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel lähtutakse lasteaia päevakavast. Päev algab hommikuringiga, kus häälestatakse lapsed ette lasteaia päevaks. Seejärel jätkuvad etteplaneeritud tegevused ja vabamängu aeg. Kaks korda nädalas toimuvad muusika- ja liikumistunnid. Lapsed viibivad õues iga päev vähemalt tund aega päevasel ajal ning kevad-suvi-sügis perioodil võimalusel ka õhtuti. Igal nädalal on korraldatud ka vähemalt üks konkreetne õuesõppe tegevus.

Õppe- ja kasvatustegevus toimub läbi igapäevatoimingute, laste mängu ning kavandatud ja spontaanselt tekkivate tegevuste. Lastel võimaldatakse tegutseda nii individuaalselt kui ka väikestes gruppides. Teema valikul ja kavandamisel lähtutakse lapsest, alushariduse alusväärtustest ning last ümbritsevast keskkonnast. Õpitavaga tutvutakse võimalusel selle loomulikus keskkonnas.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine on paindlik ning dokumenteeritud ELIIS-süsteemis. Kasutusel on nädalaplaan/projektiplaan. Dokumenteerimise käigus tehakse nähtavaks tegevuse eesmärgid, tegevused, teemakäsitus ning kokkuvõtte eesmärkide saavutamisest- õppimise protsess (kogemused, tegevused) koos analüüsiga. Õppeaasta lõpus koostab iga rühm õppeaasta kokkuvõtte ELIIS süsteemis.

2.1 Erivajaduse toetamine

Lapsele, kellel on kohanemiskursi või tekib mahajäämus eeldatavate arengutulemuste saavutamisel, pakub lasteaed üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialisti teenust ja vajaduse korral õpet individuaalselt või alarühmas.

Kui lapsel ilmneb vajadus saada tuge, teavitab lasteaed sellest vanemat ja korraldab lapse pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

Vajadusel koostab õpetaja koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti, tugiteenuste koordineeri ja vanemaga lapsele riikliku õppekava alusel individuaalse arenduskava (LISA 1). Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse koostöös tugispetsialistide ning vanemaga kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest, arengueesmärkidest ning lapse edasistest vajadustest.



2.2 Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

1. **Selgitatakse välja lapse arengutase, millest lähtutakse tegevuste eesmärkide seadmisel ning tegevuste planeerimisel.** Lapsel on õigus olla märgatud ja saada tuge vastavalt enda arengu tasemele. Kõik märkamised ja tähelepanekud dokumenteeritakse Eliis süsteemis rühmapäevikus. Iga lapse jaoks on koostatud ka mapp, kuhu koondatakse lapse arengu kohta vastavad dokumendid, mille laps saab endale kui lasteaia lõpetab. Lapse arengut jälgitakse pidevalt, kaasates tugispetsialiste ning vastavalt sellele kujundatakse tegevused rühmas.
2. **Tagatakse igale lapsele eduelamus.** Iga laps on märgatud ja kaasatud tegevuste planeerimisse. Enda teadmisi saab laps edastada kaaslastele ja selleks on kasutusel ka meetod laps õpetab last. Samuti on rühmades korrapidaja süsteem, kus igal päeval erinev laps on juhtivas rollis,

koostöös abiõpetajaga, erinevates üldõpetuslikes ja käitumisega seotud olukordades. Lapsed on tunnustatud hea sõna, kallistuse ja personaalsusega.

3. **Toetatakse lapse loovust, huvi ja omaalgatust.** Lapse loovuse toetamiseks on lastele vabalt kättesaadavad erinevad looduslikud materjalid, jääkmaterjalid ja palju võimalusi rollimängude mängimiseks. Omaalgatust toetab ka mänguaeg ning reedene mänguasjapäev, mil lastele on tagatud rohkem vabamängu aega.
4. **Luuakse turvaline, hooliv, kiusamisvaba ja koostöine õhkkond. Väärtustatakse demokraatlikke suhteid ning lugupidamist enda ja teiste suhtes.** Lasteaias on kokkulepitud reeglid, mis lepivad rühmas kokku koostöös lastega ja neid selgitatakse pidevalt. Läbi selle on rühmas tagatud keskkonna ja kaaslaste väärtustamine. Lugupidamist enda ja teiste suhtes õpitakse läbi mängu ja tekitatud situatsioonide. Pidevalt tegeletakse ka tunnete analüüsimise ja peegeldamisega. Erinevad situatsioonid arutletakse läbi, kasutades kiusamisest vaba pildimaterjali, rollimänge ja lavastusi.

Lapsele pakutakse turvatunnet läbi keskkonna loomise. Mille peamiseks kujundajaks on laps ise.

5. **Lõimitakse erinevaid valdkondi ja tegevusi, võimaldades vabamängu, katsetamist, liikumist, muusikat ja teisi aktiivset õppimist ning loovust toetavaid meetodeid nii individuaalsetes tegevustes kui ka gruppis.** Aktiivselt katsetatakse projektõpet, et anda lastele rohkem oskuseid valikute tegemiseks. Õpetajate ja abiõpetajate roll on olla aktiivne toetaja lapse arengus ning erinevate võimaluste pakkumiseks lapse aktiivse õppimise ja loovuse kujunemisel.
6. **Väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse teiste kultuuride eripäraga.** Traditsiooniliselt tähistatakse rahvakalendri tähtpäevi- halloween, jõulud, emakeelepäev, emadepäev, isadepäev, lastekaitsepäev. Võtame programmi erinevate kultuuride, maade, rahvuste tutvustamise. Sealhulgas on toetatud muu keele- ja kultuuritaustaga lapsed.
7. **Terviseedendus.** Lasteaias on oma liikumisõpetaja, kes viib läbi erinevate tegevustega liikumistunde nii siseruumides kui ka õues. Liikumisõpetaja juhendamisel toimuvad kaks korda nädalas liikumishommikud, kus erinevate rühmade lapsed saavad saalis kokku, läbivad erinevaid tegevusi või mängivad ühismänge.

Samuti on kohapeal lai valik huviringe, millest lapsed aktiivselt osa võtavad- SEPPS spordiring, FC Kuressaare Jalgpallikool ja SaareSära tantsukool. Kõik huviringid toimuvad

õhtusel ajal, et mitte häirida planeeritud tegevusi ja mänguaega hommikupoolisel ajal. Kaks korda aastas toimub spordipäev ja kevadel on erinevad tegevused tervisenädala raames.

Toitlustuses järgime riiklike nõudeid ja pakume lastele tervislikke ja mitmeküllaseid valikuid. Liigume ka ühiselt kommivabaduse poole, et kujundada lastes teadlikumaid valikuid, selleks oleme andnud ka vanematele suunised sünnipäevadel pakkuda lastele eelistatult puuvilju.

8. **Kasutatakse digitehnoloogia võimalusi õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks.** Digivahendeid kasutatakse nii õpetaja töö planeerimisel kui ka laste uurimuslikus õppes, eesmärgiga arendada laste digiteadlikkust ja vastutustunnet. Kasutusel on tahvelarvutid, QOBO robot koos lisadega, Jutupliiats koos lisadega, helisalvestav tahvel ja Lego Education.

3 Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted

Alushariduse kontekstis hõlmab keskkond kogu lapse ümbrust- nii füüsilist (ruumid, õueala, vahendid), sotsiaalset (suhted laste ja täiskasvanutega) kui ka vaimset (hoiakud, väärtused, reeglid) - mis mõjutab tema kasvamist, arenemist, õppimist ja üldist heaolu.

Kasvukeskkond on lapse igapäevane elukeskkond, kus ta kujuneb ja kasvab inimesena. See hõlmab väärtushinnanguid, kasvatuse tavasid, käitumismustreid ja suhtlemist, mis kujundavad lapse isiksust ja maailmapilti.

- Meil on kokkulepped ja reeglid, mis põhinevad ühistel väärtustel ja lasteaia eripäral. Seejuures on kokkulepete ja ühiste reeglite sõlmimisel arvestatud lapse heaolu.
- Läbi ühiste arutelude, vestluste ja konfliktide läbirääkimiste suunatakse lapsi üksteisega arvestama ja koostööd tegema ning seeläbi kujundatakse lastel heatahtlik ja avatud suhtumine erinevustesse. Kõikidele lastele on tagatud võrdsed võimalused.
- Rühmatöö planeerimisel arvestatakse laste ideede ja arvamusega, mis läbi lapsed tunnevad ennast väärtustatuna.
- Lapsele antakse valikuvõimalust ja tegevusi ning õpet kohandatakse lähtuvalt lapsest. Võimalusel tehakse otsesed õppetegevused teisel ajal ja lastakse lapsel läbi mängu õppida sotsiaalseid oskuseid.
- Tagatud on aeg mõtestamiseks, mõttevahetuseks ja tagasisideks.
- Koostöö ja väärtuskasvatuse ühised kokkulepped ja arutelud ning ka analüüs koos lastega. Lapsevanemate kaasamine tegevustesse ja sündmustesse ning arenguvestlustesse. Töötajate eeskujuks olemine igapäevases suhtluses.

Õpikeskkond on füüsiline, sotsiaalne, vaimne ja digitaalne ruum, mis on loodud eesmärgiga toetada lapse õppimist. Hästi kujundatud või valitud õpikeskkond pakub mitmekesiseid õppimisvõimalusi, julgustab avastama, katsetama ja loova mõtlemise.

- Füüsilise keskkonna toetamiseks toimub rühmades aegajalt mänguasjade vahetamine.
- Laste enda kogutud info põhjal on rühmades õpisejad, mille abil lapsed saavad juurde sotsiaalseid suhtlemisoskusi.
- Lapsekesksus ja kaasav lähenemine- rühmaruumis on erineva raskusastmetega "tegevuspesad". Õpetaja kohandab tegevusi vastavalt lapse vajadustele ning lapsel on võimalus valida tegevusi ja väljendusviise, sh on loodud ka rahunemispesad, kus lapsed saavad vajadusel eemalduda rühma tegevusest.
- Turvalisus ja heaolu- selged reeglid on lastega kokku lepitud. Päevakava on järjepidev ja arvestab laste vajadustega ning täiskasvanud loovad rahuliku ja toetava suhtluskeskkonna.
- Arengut ja iseseisvust toetav keskkond- mängu - ja õppematerjalid (nt kõik projekti/ teemaga seotud) on lastele kättesaadavad. Laps osaleb rühmaruumi korrastamises (ka õues). Igapäevategevustes toetatakse lapse iseseisvat toimetulekut.
- Paindlik ja mitmekesine õpikeskkond- õpe toimub nii tubastes tingimustes, õues kui ka kogukonnas (nt. erinevad asutused ehk siis õppekäigud). Õuetegevused toimuvad iga päev ja iga ilmaga. Õppetegevusi viiakse läbi liikumise ja mängu kaudu.
- Jätkusuutlikus ja loodusteadlikkus- looduslike materjalide kasutamine mängus ja õppetegevustes. Looduse hoidmist toetavad arutelud ja tegevused rühmas (nt. prügi sorteerimine, vee säästmine- vihmavee kogumine, taaskasutamine- rohevahetused, riiete vahetused jne).

4 Lapse eeldatavad üldoskused

Üldoskuste toetamise põhimõtteks on arvestamine lapse loomuliku arenguga ja selle kulgemisega ning lähtumine sellest, mida laps oskab ning mille omandamiseks ta on järgmisena valmis. Üldoskuste kujunemist toetatakse kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise.

Õpetajad jälgivad lapse arengut, edasiminekut ja abivajadust ning sellest lähtuvalt loovad tingimused ja keskkonna uute oskuste omandamiseks. Lastega tegelevad täiskasvanud (õpetajad, abiõpetajad, lapsehoidjad, lapsevanemad) teevad omavahel koostööd ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Kuni kolmeaastaste laste puhul (Ritsikad- hoiurühm) esitatakse kõik arengutulemused üldoskuste põhiselt. Kõikide laste üldoskuste hindamised toimuvad õppeaasta põhiselt ja on aluseks lapse arengu kirjaliku kokkuvõtte koostamisel. Kokkuvõtte lisatakse lapse arengumappi.

Üldoskused on sätestatud Alushariduse Riiklikus Õppekavas järgmiselt:

- Mänguoskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

- Tunnetus- ja õpioskused

Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioskused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

- Sotsiaalsed oskused

Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoimet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

- Eneseregulatsiooni oskused

Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

5 Lapse eeldatavad arengutulemused

Lapse eeldatavad arengutulemused esitatakse kuues valdkonnas:

- 1) mina ja keskkond
- 2) keel ja kõne
- 3) matemaatika

- 4) kunst
- 5) muusika
- 6) liikumine

Alushariduse Riiklikus õppekava sätestatud valdkondade eeldatavad tulemused (LISA 4) peaks laps olema saavutanud kooli minekuks ehk vanuses 6-7.

6 Lapse arengu hindamine

Lapse arengu hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, arengu ja positiivse enesehinnangu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja vanemaga.

Hindamine on igapäevane osa õppe- ja kasvatusprotsessist (vt Tabel 1). Hindamisel jälgivad ja analüüsivad õpetajad ja lapsehoidjad lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes. Kõik märkamised märgitakse ELIIS rühmapäevikus.

Hindamise aluseks on lapse eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades. Vanemale tutvustatakse lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust.

Hoiurühmas (Ritsikad) toimub hindamine ainult üldoskuste põhjal ja tulemused märgitakse Üldoskuste hindamise tabelis (LISA 2).

Mesilaste, Sipelgate, Lepatriinude rühmades toimub hindamine valdkondade ja üldoskuste põhjal, mis on sätestatud Alushariduse Riikliku õppekava juhendmaterjalides (RÕK juhendmaterjal).

Valdkondade hindamise tulemused dokumenteeritakse ELIIS- süsteemis arengu hindamise moodulis ja üldoskused paber kandjal arengutabelis. Täidetud üldoskuste arengutabelid säilitatakse lapse arengumapis. Kord aastas koostab õpetaja lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte, mida tutvustatakse arenguvestlusel lapsevanemale ning dokument säilitatakse lapse arengumapis.

Päevakoorte rühmas toimub hindamine Alushariduse Riiklikus Õppekavas sätestatud eeldatavate arengutulemuste põhjal nii üldoskuste (LISA 3) kui ka valdkondade järgi. Kokkuvõtted lapse arengutulemustest kantakse koolivalmiduskaardile (LISA 7).

Hindamismeetodid meie lasteaias:

- Peamiseks arenguhindamise meetodiks on vaatlus. Vaatlus on lapse jälgimine teatud aja jooksul. Vaatluse käigus registreeritakse lapse käitumist, selle esinemissagedust ja kestust. Vaatlus toimub lapse loomulikus keskkonnas mängu ja tegevuste käigus ning võimaldab õpetajal ja lapsehoidjal jälgida lapse sotsiaalset, keelelist, tunnetuslikku ja emotsionaalset arengut. Last rühmaruumis vaadeldes saadakse teada, kas ta kogeb heaolutunnet ja on

õppimisse kaasatud; kuidas õppevahendid ja õpi- ja kasvukeskkond toetavad lapse õppimist ja huvi ning vastavad tema vajadustele. Vaatluse tulemusena jagatakse perega informatsiooni, mis kirjeldab, kuidas nende laps lasteaia ja lastehoiu õpib. Samuti saab dokumenteerida muresid, mis lapsel õppimisel, arengus või käitumisel tekkida võivad. Vaatluse ajal ei arvustata, vaid püütakse võimalikult objektiivselt kirjeldada lapse käitumist või tegevusi, mida nähakse ja kuulatakse.

- Vajadusel kasutatakse J.Strebeleva testi.
- Kasutusel on arengu jälgimise lehed, sh Eliisis, mille abil saab hinnata lapse teadmisi ja oskusi vastavalt Alushariduse Riiklikus õppekavas välja toodud lapse eeldatavatele arengutulemustele üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades.
- Erinevad lisatestid koolivalmiduse hindamiseks Päevakoerte rühmas.

Võimalus kasutada arengu hindamiseks ka raamatut “Arengu jälgimise mäng” ning riikliku hindamisevahendi- LAHE test 5-aastastele- kasutamise võimalus.

Tabel 1. Arengu hindamise ajakava

Aeg	Tegevus	Sisu/eesmärk	Väljund/Dokument
September	Rühma vaatlus	Esmased tähelepanekud rühma arengu kohta	*Rühma tegevuskava Eliisis *Eliis- rühmapäevik
Oktoober	*Lapse vaatlus *IAK koostamine *Päevakoerte arenguestlused vanematega	*Tähelepanekud lapse üldoskuste ja arengutaseme kohta *Tagasiside vanematele, koostöö	*Üldoskuste vaatlusleht/ELIIS arengu moodul *IAK
November	IAK koosolekud	Vanematele IAK tutvustamine, koostöö	Protokoll
Jaauar	Poolaasta kokkuvõtted, ülevaade koos tugispetsialistidega.	Tugispetsialistide ja õpetajate vaheline informatsiooni vahetus koosolekul	*Protokoll
Jaauar-Veebruar	*Lapse arengu hindamine	*Hindamine vastavalt	*Lapse arengu moodul ELIIS keskkonnas

	*Koolivalmiduse hindamine *Arenguestlused kahel rühmal	valdkondadele ja üldoskustele *Lisatestid koolivalmiduse hindamiseks (joonistused, paberil orienteerumine)	*Vaatluslehed *Rühmapäevik-lapse tagasiside *Arenguestluse kokkuvõte *Kirjalikud kokkuvõtted arengu kohta (rühmades, kus toimuvad arenguestlused)
Märts-Aprill	*Vajadusel lisatestide läbiviimine hindamisel *Lapse arengu kirjalikud kokkuvõtted arenguestlusel esitamiseks *Koolivalmiduse kaartide täitmine	Saada ülevaade laste arengust ja sisend uue õppeaasta eesmärkideks.	*Kirjalikud kokkuvõtted arengust *Koolivalmiduse kaardid ELIISIS
Aprill	Arenguestlused kaks rühma	Koostöö vanematega	*Arenguestluse kokkuvõte *Kirjalikud kokkuvõtted arengu kohta (rühmades, kus toimuvad arenguestlused)
Mai-juuni	Üldkokkuvõtted, edasiside järgmiseks õppeaastaks	Rühma tegevuskava analüüs	*Rühma tegevuskava kokkuvõte, tagasiside

7 Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus

Õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu toetamiseks koostööd, mis põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

Õpetaja teavitab regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest. Õpetaja loob lapsevanemale võimalused saada tuge ja nõu õppe- ja kasvatusküsimustes ning selgitab välja lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

Lapsevanemal võimaldatakse osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamises ja läbiviimises ning anda tagasisidet lasteasutuse tegevusele.

- Õppeaasta alguses saadetakse uuele lapsevanemale, kelle laps alles tuleb lasteaeda, infokiri vajaliku teabega lasteaia kohta (LISA 5).
- Kord aastas (sept.- okt.) toimuvad lastevanemate koosolekud, kus tutvustakse rühma õppe- ja kasvatustegevuse korraldust ja kaasatakse lapsevanemaid õppe- ja kasvatustegevusse.
- Kord õppeaastas, vajadusel rohkem, toimub lapse arenguvestlus. Vestluse tulemused kajastuvad Arenguvestluse kokkuvõtte lehel (LISA 6).
- Vastavalt ürituste kavale toimuvad peod ja ühisüritused, millesse on kaasatud lapsevanemad

Lapsevanemad võtavad osa rühmatööst, andes lastele edasi oma teadmisi ja kogemusi.

8 Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Lasteaia õppekava koostades lähtutakse Alushariduse Riiklikust Õppekavast ja lasteaia arengukavast. Õppekava koostamises ja uuendamises osalevad kõik õpetajad. Õppekava arendamine on pidev protsess.

LISA 1. IAK Vorm

1. INFO LAPSE KOHTA

Lapse nimi:	
Sünniaeg:	
Rühm:	
Kodune aadress:	
Ema nimi:	
Isa nimi:	

2. TUGITEENUSED LASTEAIAS

AMET	NIMI	ALLKIRI

3. LAPSE ISELOOMUSTUS

1. Iseloomujooned:
2. Mäng ja sotsiaalsed oskused:
3. Suhtlemine ja kõne:
4. Emotsionaalne seisund ja käitumine:
5. Silmaring, huvid ja motivatsioon:
6. Tunnetustegevus (tähelepanu, taju, mälu, mõtlemine):
7. Eeloskused emakeeles ja matemaatikas:
8. Üld- ja peenmotoorika, füüsiline areng:
9. Eneseteenindus:

4. IAK EESMÄRK

--

5. IAK VALDKONNAD

MOTOORIKA

ÜLDMOTOORIKA			
Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime
PEENMOTOORIKA			
Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime

ENESETEENINDUSOSKUSED

Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime

SOTSIAALSED OSKUSED (mänguuskused, suhtlemine kaaslastega, täiskasvanutega)

Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime

ÕPPE-KASVATUSTEGEVUSE VALDKONNAD

MINA JA KESKKOND
Tugevused:

Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime
KEEL JA KÕNE Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime
MATEMAATIKA Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime

TUNNETUSOSKUSED (taju, mälu, mõtlemine, tähelepanu)

Tugevused:			
Arendamist vajav:			
Eesmärgid ajavahemikuks:	Hinnang		
Oskus	Tuleb toime	Tuleb toime abiga	Ei tule toime

6. KOKKUVÕTE IAK RAKENDUMISEST JA EESMÄRKIDE TÄITUMISEST (kohtumised)

Individuaalse arengukava elluviijad:

LISA 2. Üldoskused 3. eluaastaks

Lapse nimi:

Lapse sünniaeg:

Hindaja:

ENESEREGULATSIOON -3 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Tuleb toime vanematest eemalolekuga		
Läheb ühelt tegevuselt üle teisele		
Suudab täiskavsanu tole toime tulla tugevate tunnetega		
Saab suured osas hakkama eneseteenindamisega		
Paneb juhendamisel pärast tegevust asjad kohale tagasi		
MÄNGUOSKUSED -3 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Suudab väikesed grupis mängule keskenduda		
Kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid		
Jälgendab varasemalt kogetut		
Suudab järgida lihtsamaid mängureegleid		
SOTSIAALSED OSKUSED -3 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Oskab väliste tunnuste järgi kirjeldada		
Püüab arvestada mängukaaslastega		
Osaleb täiskasvanuga ühistegevuses		
Saab aru lihtsamatest kokkulepetest		
Jagab mõnikord asju		
Oskab väljendada oma vajadusi ja soove		
TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED -3 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Suudab keskenduda huvipakkuvale		
Mõistab lihtsamat kõnet		
Valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara		
Oskab rühmitada ühe tunnuse alusel objekte		
Suudab järgida lihtsalt juhust		
Oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna		

LISA 3. Üldoskused 6-7 aastased

Lapse nimi:

Lapse sünniaeg:

Hindaja:

ENESEREGULATSIOON 6-7 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Suudab kirjeldada oma emotsioone ning sobival viisil väljendada		
Kavandab, algatab mänge ja tegevusi, viib alustatu lõpule.		
Tegutseb tegevuses iseseisvalt		
Oskab erinevates olukordades sobivalt käituda		
Oskab iseseisvalt kasutada rahunemist soodustavaid tegevusi		
Saab hakkama eneseteenindamisega		
MÄNGUOSKUSED 6-7 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Keskendub pikemaajaliselt enda valitud mängule		
Kasutab mängus vahendeid iseseisvalt		
Rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet		
Oskab mängide reeglite järgi ja arvestada mängukaaslastega		
Tunneb rõõmu võidust ja tuleb toime kaotusega		
SOTSIAALSED OSKUSED 6-7 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Oskab luua sõprussuhteid ja julgeb suhelda		
Arvestab kaaslastega ja teeb koostööd		
Jälgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme		
Osaleb otsustusprotsessides		
Uutes olukordades tuleb toime, vajadusel toe abil		
TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED 6-7 aastased		
Oskus	✓	Kommentaariid
Suudab keskenduda huvipakkuvale		
Reageerib juhistele sobivalt		
Esitab küsimusi, avaldab arvamust		
Oskab rühmitada esemeid ja nähtusi		
Suudab loendada, võrrelda ja kirjeldada		
Kasutab teadmisi igapäeva situatsioonides		

LISA 4. 6-7 aastase eeldatavad arengutulemused valdkondade kaupa

Mina ja Keskkond

- 1) oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid;
- 2) oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest;
- 3) oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- 4) oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid;
- 5) oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi;
- 6) saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid;
- 7) oskab ebameeldivates või ebatavalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda;
- 8) oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida;
- 9) oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist;
- 10) oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid;
- 11) märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;
- 12) tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust;
- 13) oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;
- 14) oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest;
- 15) oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega;
- 16) oskab liikluses ohutult käituda;
- 17) oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesine toitumise põhimõtteid ning teab, miks need on olulised tervise hoidmisel;
- 18) oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel;
- 19) oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine;
- 20) oskab selgitada raha otstarvet;
- 21) teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas;
- 22) oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid.

Keel ja kõne

- 1) tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- 2) saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- 3) oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- 4) oskab jutustada pildi, kuulnud teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid;
- 5) kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- 6) valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
- 7) oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- 8) tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu;
- 9) oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- 10) teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Matemaatika

- 1) oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust;
- 2) oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*;
- 3) oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- 4) oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke +, –, =;
- 5) oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
- 6) oskab järjestada kuni viiete esete suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- 7) oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*;
- 8) orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal;
- 9) oskab määrata kellaaega täistundides;
- 10) oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaagu õiges järjestuses;
- 11) oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
- 12) teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- 13) oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- 14) tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;

15) märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

Kunst

1) oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;

2) oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet;

3) kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;

4) oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;

5) oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;

6) vaatleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda;

7) kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;

8) oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

Muusika

1) oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi;

2) suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;

3) eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;

4) oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;

5) oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;

6) oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;

7) oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

Liikumine

1) suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;

2) peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid;

3) sooritab põhiliikumisi pingevabalt nii, et liigutused on koordineeritud;

4) oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;

5) suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;

- 6) oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata;
- 7) oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi;
- 8) oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- 9) oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid;
- 10) oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;
- 11) oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

LISA 5. Infokiri vanematele



Tere tulemast meie lasteaed!

Lapse minek lasteaeda on tema elus üks esimesi suuremaid muutusi väljaspool kodust keskkonda. Meie soov on luua teie lapsele keskkond, kus ta tunneks end turvaliselt, saaks areneda ja olla toetatud igapäevastes tegevustes. Selle saavutamiseks on väga oluline koostöö teiega – teie tunnete oma last kõige paremini, meie aga saame olla toeks tema arenguteel lasteaias.

Meiepoolsed soovitused, et lapse harjumine lasteaiaga kulgeks rahulikult:

- Pärast hoiupäeva lõppu on soovitatav veeta lapsega üks-ühele aega, näiteks koos mängides või raamatut lugedes. See aitab maandada päeva jooksul kogunenud emotsionaalseid pingeid ja kinnitab lapsele, et vanema toetus on alati olemas.
- Esimestel nädalatel võiks laps käia lastehoius iga päev, kuid lühemat aega, et harjumine toimuks järk-järgult. Hiljem võib sobiva rütmi leidmiseks teha ka puhkepäevi
- Turvatunde toetamiseks võib lapsel olla hoius kaasas talle armas ese, näiteks kaisuloom või lemmikmänguasi, mis annab vajaliku turvatunde ja emotsionaalse toe.

Lasteaia meelepea!

- Rühmad on avatud 8.00-18.00. Valverühm Ritsikates on avatud hommikuti 6.45-8.00
- Ootame lapsi lasteaeda hiljemalt 8.30. Kuna alustame hommikusöögiga kell 8.45, siis jääb lapsel veidi aega ka sisseelamiseks.
- Lõunasöök toimub igas rühmas kindla päevakava alusel ja õhtusöök lasteaia üleselt kell 16.15
- Palun kirjuta lapse riidele ja jalanõudele nimi sisse
- Siseruumides palume lastel kanda mugavaid vahetusjalanõusid
- Kapis võiks lapsel olla varuriided, väikesed kilekotid määrdunud riiete jaoks. Vajadusel mähkmed, kamm, voodisse alla panekuks kiled
- Meie lasteaias käiakse õues iga päev- müts, kindad, õueriided ja jalatsid võiks olla olemas vastavalt ilmale. Võimalusel kojuminekuks varuriided.
- Puhkeajaks võiks lapsel olla pidžaama ja vajadusel kaisukas.
- Suhtlus lasteaiaga ja puudumiste märkimine toimub läbi ELIIS süsteem.

AITÄH, ET USALDATE OMA LAPSE MEIE HOOLDE!

LISA 6. Arenguestluse kokkuvõte



ARENGUVESTLUSE KOKKUVÕTE

Kuupäev:

Lapse nimi:

Vestlusel osalenud lapsevanemad:

Lasteaiaõpetajad:

Millega tuleb laps hästi toime?

Mille vastu laps huvi tunneb?

Teie ootused lapse arengu suhtes?

Edasised tegevused lapse arengu toetamiseks? Ettepanekud lasteaiale.

Lapsevanema kinnitus:

Lasteaiaõpetaja kinnitus:

LISA 7. Koolivalmiduskaart

KOOLIVALMIDUSKAART

1. Üldandmed lapse kohta

NIMI:

SÜNNIAEG:

KODUNE KEEL/(ED):

RÜHM:

LASTEAED:

LASTEAIAS KÄIDUD AEG:

KÄELISUS:

2. Lapse arengu tulemused üldoskustes

	Mängu- ja sotsiaalsed oskused, eneseregulatsioon
Mänguoskused	
Sotsiaalsed oskused	
Eneseregulatsioon	
	Tunnetus- ja õpioskused
Tunnetustegevus	
Õpioskused	

3. Lapse arengu tulemused õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades

	Mina ja keskkond
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Keel ja kõne / eesti keel kui teine keel
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Matemaatika
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	
	Loovained (muusika, liikumine, kunst)
Tugevad küljed	
Arendamist vajav, soovitud	

4. Koolieelses lasteasutuses rakendatud tugiteenused

5. Lapse huvid, meelistegevused

6. Kokkuvõte lapse koolivalmidusest

Kuupäev:

Rühmaõpetajad:

Liikumisõpetaja:

Muusikaõpetaja:

Direktor:

Lapsevanem on tutvunud: